

Referat despre Marin Sorescu si clasicismul antic - a treia parte

Obiectele din jurul nostru - "sticle, haine si tablouri" aduse cu atata naivitate in casa la Marin Sorescu, devin "cai troieni"; in pantecele lor se ascund "cetele vrajmase" (Troia). Eposul homeric ofera aici nu pretextul unui simbol neutru, ci ideea ca, in esenta, lucrurile din jurul nostru poarta componente distructive. Cetatea lui Priam devine, in text, o sugestiva metafora.

In Seneca, Nero, tiranul, prin cruzimile lui, se afla in tot locul (ubiquumve locorum). Nu se arata dar i se simt deciziile neumane. Filozoful stoic, acceptandu-si destinul, triumfa printr-o liniste interioara. Cum preceptele nu-l pot umaniza pe tiran, indiferent de epoca creatorul de valori pare sa fie o victima perpetua. Replica chinuitoare a lui Prometeu, singura adusa lui Zeus, "De ce ficatul?", nu poate inlatura tragismul omului contemporan, "sfartecat launtric ""(Perpetuum mobile).

In alt plan, peisajul geto-dacic, evocat de Eminescu, il vom intalni in poezia Unde zeu e Zamolxe (Zalmoxis la Mircea Eliade). Zamolxe "pe-un pisc, zis Ceahlau", Tonusul cu Ovidiu, getii cei aspri, crivatul din "iernatica tara", (Homer), ceturile si lupii. Viziunea, in esenta ei, este ovidiana Vers lung, structura prozodica de tip clasic. Nici Ulise, nici Socrate, nici Aristotel, din poeziile citate, simboluri antice, raportate la statutul omului modern, nu impartasesc o soarta mai buna Cinicul imparat perpetueaza drama genialului poet exilat la Tonus, pentru ca ar fi adus "imense pagube materiale si morale latinitatii". (Catre mare). Aluzie la tirania ultimei jumatati de secol. Penelopa din Ulise, prin reprosurile si intentiile este o "scorpie", eroul intentinand un grabnic refugiu din Ithaca Caragiale, in Chir Ianulea, prin Acrivita, crease un tip feminin apropiat Penelopei modeme.

Elogiul adus cucutei, nu lui Socrate, filozoful evocat de Platon in Phaidon, sugereaza tot conditia tragica a omului superior. Ea se perpetueaza "Ce frumoasa esti azi,/ Sora cucuta,.../ Si pe deasupra esti din ce in ce/ Mai cultivata". (Socrate) De la filozoful grec, adeptul virtutii, cel ce bea cu seninatate lichidul cucutei, pana la subiectivismul contemporan, precumpanitor.

Scepticismul lui Marin Sorescu, ereditar si nuanat prin cultura, isi face loc si in sonetele Parmenide si Aristotel. Gandirea elevata exprimata prin Xenofon, Parmenide, Zenon si Melissos "din Samos", dominata de "principiul to hen kai pan" (toate sunt una), cu posibile raportari la monismul vedic, nu i este straina lui Marin Sorescu. "Afi si a gandi tot una este/ Asa cum ne invata Parmenide/ Ce e real exista si-n poveste/ Pitagora egal cu Euclide..." (Parmenide); "Fire si noduri cate, pan' la el/ Din caierul gandirii eleate/ Ghem le facu, din nou, Aristotel." (Aristotel).